

پیشوایان شیعه، پیشگامان وحدت

مهدی مسائلی

پیشوایان

.....	بسم شناسه
.....	عنوان و پدیدآوران
.....	مشخصات نشر
.....	مشخصات ظاهری
.....	شابک
.....	یادداشت
.....	موضوع
.....	موضوع
.....	رده‌بندی کنگره
.....	نشان‌های
.....	ردیف‌نویسی

پیشوایان شیعه، پیشگامان وحدت
مهدی مسائلی

پیشوایان

.....	ویرایش
.....	طرح جلد
.....	صفحه آرابی
.....	چاپ اول
.....	شمارگان
.....	لیتوگرافی
.....	چاپ و صحافی
.....	نشانی
.....	تلفن
.....	پست الکترونیکی
.....	نشانی الکترونیکی
.....	شابک
.....	حق چاپ محفوظ است

فهرست

۹	مقدمه
	بخش اول: کلیات
۱۵	مقصود از وحدت اسلامی چیست؟
۱۸	وحدت در دایره اسلام
۱۹	امیر المؤمنین (ع) طلایه‌دار وحدت اسلامی
	بخش دوم: جلوه‌هایی از وحدت اسلامی در کلام و سیره پیشوایان معصوم (ع)
۲۷	تأکید بر حضور و همگامی در عبادات و مناسک اجتماعی مسلمانان
۲۸	تأکید بر نماز گزاردن با اهل سنت
۳۳	اتحاد و انسجام اسلامی در حج
۳۶	تأکید بر وحدت با تکیه بر معاشرت نیکو و مدارا با مخالفان
۳۶	دستور به مجالست و معاشرت با اهل سنت
۴۱	مدارا با سایر مسلمانان در عقایدشان
۴۸	سفارش به رازداری و عدم انتشار اسرار
۵۴	برخورد ائمه با عالمان اهل سنت

نهی از حرکتهای و عوامل بر هم زنده وحدت اسلامی	۶۲
نهی از دشنام دادن و لعن مخالفان	۶۲
نهی از تکفیر مخالفان	۷۹
نهی از دادن نسبتهای ناروا به مخالفان	۹۵
دامن نزدن به فضائی تعصب و مخاصمه در مباحثات	۱۰۰
تذکر: مدارا آری؛ مداهنه هرگز	۱۱۴
خاتمه و نتیجه	۱۱۸
فهرست منابع	۱۲۱

مقدمه

وحدت و انسجام امت را می‌توان از بزرگ‌ترین نعمتهای الهی دانست که بنا به فرموده امیر المؤمنین - علیه السلام - از منک‌های والای خداوند بر مردم است که ارزشی برای آن نمی‌توان تصور نمود. آن حضرت در این باره می‌فرماید:

فَإِنَّ اللَّهَ - سُبْحَانَهُ - قَدْ إِتْرَى عَلَى جَمَاعَةِ هَذِهِ الْأُمَّةِ فِيمَا عَقَدَ بَيْنَهُمْ مِنْ حَبْلِ هَذِهِ الْأَلْفَةِ الَّتِي يَنْتَقِلُونَ فِي ظِلِّهَا وَيَأْوُونَ إِلَى كَنَفِهَا بِنِعْمَةٍ لَا يَعْرِفُ أَحَدٌ مِنَ الْمَخْلُوقِينَ لَهَا قِيَمَةً لِأَنَّهَا أَرْجَحُ مِنْ كُلِّ لَمَعٍ وَأَجَلُ مِنْ كُلِّ خَطَرٍ^۱

خداوند بر این امت، منت گذاشته و بین آنان ریمان الفت [و اتحاد] را گره زده‌است که در سایه آن آمد و شد کنند و به کنف حمایت آن پناه گیرند؛ این نعمتی

است که احدی نمی‌تواند بهایی برایش بگذارد؛ زیرا از هر بهایی گران‌قدرتر و از هر چیز پرازشی، باارزش‌تر است.

همان‌گونه که از درسهای مهم تاریخ و تجربه بشری و رهنمود قرآن و حدیث هم یکی این است که وحدت و همبستگی در هر جا و هر زمان و میان هر ملتی وجود داشته باشد، برای آنان عزت و کامیابی و پیروزی فراهم می‌آورد و از سوی دیگر، تفرقه و تشتت و اختلاف و چنددستگی در هر جا و هر گاه و در هر گروهی رخ دهد، ضعف و زبونی و شکست و نابودی و ناکامی را در پی دارد. این سنت تغییرناپذیر تاریخ است و مسلمان و غیر مسلمان و شرقی و غربی و دیروز و امروز نمی‌شناسد.

هم از این رو اهل بیت عصمت و طهارت - علیهم السلام - نیز به عنوان هادیان امت اسلامی و همواره در پی تحقق این معنای عظیم بوده و کلام و سیره و رفتار آن بزرگواران از شاخص‌ترین الگوها برای تحقق انسجام اسلامی است به گونه‌ای که فقط با اندکی بررسی در روایات و سیره رفتاری ایشان، پی به شدت اهتمام آن بزرگواران به مقوله وحدت و انسجام اسلامی خواهیم برد و از عظمت این معنی نزد آنان به شکست خواهیم آمد. پس چه بی‌راهه می‌رود اگر کسی ادعای پیروی از ایشان را داشته باشد و این راه و مسیر را دنبال ننماید.

با این نگاه بود که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ملت ایران و حاکمیت اسلام ناب محمدی - صلی الله علیه و آله - در ایران، حفظ وحدت و انسجام مسلمین از اصول و ارزشهای اصلی انقلاب به حساب آمد که در واقع نشأت گرفته از همان سیره و تعالیم اهل بیت - علیهم السلام - است. اما با این حال بعضی از جاهلان و کج‌اندیشان، این دستور شرعی و عقلانی را نوعی سیاست غیر شرعی پنداشتند که «اقتضائاتی» در انقلاب اسلامی آن را به وجود آورده

که لازم نیست چندان به آن پایبند بود.

از این نظر، این نوشته، نگاهی است تحقیقی به روایات و سیره عملی ائمه معصومین - علیهم السلام - که در آن ابعاد مختلف نگرش آن بزرگواران را نسبت به موضوع وحدت و انسجام اسلامی به رصد نهشته، مشخص می‌سازد که انسجام امت از دستورات و تکالیف عظیم شرعی است که اهل بیت - علیهم السلام - در تبیین و ترویج آن بسیار کوشیده‌اند.

البته در این زمینه تاکنون محققان و نویسندگان دل‌سوز و پوینده این راه، تلاش‌ها و تحقیقات مناسبی نموده‌اند که در اینجا بایسته است از کتاب ارزشمند امامان شیعه و وحدت اسلامی تألیف جناب آقای علی آقائوری نام ببریم که توانسته در این موضوع تا حد زیادی موفق عمل نماید.

ذکر این نکته نیز ضروری به نظر می‌رسد که مبنای این تحقیق به بررسی آن دسته از سخنان و سیره ائمه - علیهم السلام - اختصاص دارد که صراحت در وحدت بین شیعه و اهل سنت دارد و الا آنچه از آن بزرگواران در باب وفاق اجتماعی و برادری و پرهیز از تفرقه و اختلاف ذکر شده است بسیار بیش از آن است که در اینجا در مورد آن بحث شود.